

השבת של רבי נתן מברסלב

הילולת מורינו ר' ישראל בער אודסר זצ"ל, ביום ח"י חשוון

הוא יושב פתח האהל ... (יח, א)

... ולא אוכל להתאפק מעצם אהבתך מלכתב לך מעט ממה שאמרת בשבת קדש העבר. ותמצית העניין מרמז בפסוק (בראשית יח, א): והוא יושב פתח האהל כחם היום. יושב לשון המתנה ועכבה זמן רב, כמו: ותשבו בקדש ימים רבים, היינו שאין האדם זוכה להתגלות אלקות בחינת וירא אליו ה' כי אם על ידי שיושב וממתין ומתעכב אצל פתח האהל הקדשה זמן רב. ואף על פי שבתוך כך עובר עליו מה שעובר. וחמימות היום שהם כלל התאוות בוער אותו הרבה אף על פי כן הוא אינו מניח את מקומו חס ושלום רק הוא יושב וממתין ומתעכב אצל הפתח ימים וזמנים רבים בחינת והוא יושב פתח האהל כחם היום והבן היטב, כי איתא בדבריו זכרונו לברכה (לקוטי מוהר"ן חלק ב' מה) שלפעמים האדם אצל הפתח והוא שב לאחור או שמשטטח ומתפשט אז כנגדו הבעל דבר וכו' אבל מי שחושב על תכליתו הנצחי באמת וחס על חייו באמת אינו שב לאחור ואינו זו ממקומו חס ושלום בשום אופן רק הוא יושב וממתין אצל פתח האהל הקדשה שהוא אהל בית המדרש ואהל הצדיקים והכשרים אף על פי שחם היום בוער חס ושלום ועל ידי זה וירא אליו ה' וכו'... (מתוך עלים לתרופה - מכתב כ"ח):

וירא את המקום מרחק ... (כב, ד)

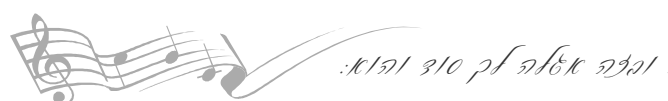
וזה בחינת מה שכתוב באברהם אבינו: "וירא את המקום מרחק", וכן אצל מרים: "ותתצב אחותו מרחק", היינו שראו את הישועה שלמה סמוכה וקרובה מאד ומזמנת לבוא, אך אף על פי כן לעת עתה עדין הדבר רחוק מאד, וצריכין עוד לצפות הרבה לישועות יתברך ולחמלתו הגדולה, וכן הוא בכל דור בכללות ובפרטיות ובפרטיות, כמבאר בפנים. וגם עתה בדור הזה, אחר כל הישועות הגדולות, שזכינו לציאת מצרים ולקבלת התורה ולכנס לארץ ישראל ולבנות בית הבחירה, וכבר הראה לנו השם יתברך התקרבות גדול ונפלא על ידי גדולי הצדיקים בני עליה שהיו בכל דור ונפלאותיהם אשר עשו, אף על פי כן הישועה השלמה רחוקה מאתנו עדין מאד. וכן להפך, אחר כל החרבנות וההתרחקות, רחמנא לצלן, אף על פי כן מי שמשטתל על האמת לאמתו, רואה גם עתה ישועות השם ונפלאות חסדיו בכל יום ובכל עת, כמו שכתוב: "על נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת". ואפלו מי שאין לו דעת אמתי לראות נפלאות חסדו וישועותו יתברך בכל יום, צריך על כל פנים להאמין בזה הרבה, שחסדיו יתברך מתחדשים עלינו בכל יום, וכמבאר במקום אחר, שזה כוונת הכתוב: "חדשים לבקרים רבה אמונתך", וכמו שתקנו לנו חכמינו ז"ל לומר בכל יום כמה פעמים "על נסיד וכו'" וכיוצא הרבה; אך אף על פי כן כל הישועות עדין הם בבחינת "וירא את המקום מרחק", שרואין הישועה בכל עת, אבל עדין היא רחוקה מאד. ואף על פי כן אנו רואין הישועה בעינינו בכל עת, כי הלוא אנו רואין שאנו זוכין בכל יום להניח טלית ותפלין ולקיים כמה מצות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אפלו פושעי ישראל מלאים מצות כרמון, ובודאי זה לנו לישועה נפלאה ונוראה, כי רק זה הוא התכלית מכל העולם, כי לא ישאר לנו שום דבר, רק מה שאנו זוכין לחטף מזה העולם העובר איזה תורה ומצות קצת, אשר הם חיינו לנצח. ובפרט מי שזוכה לטעם איזה טעם בתורה, בפרט בחדושי תורה

אמתיים וכו', הוא רואה בודאי נפלאות חסדיו וישועותו יתברך בכל יום ובכל עת; אבל צריך לידע, שאף על פי כן הכל הוא רק בבחינת "וירא את המקום מרחק" ובבחינת "מרחוק ה' נראה לי" מרחוק דייקא, ועל ידי זה דייקא יכול כל אחד לפס דרגה להתחזק ולשאר על עמדו בכל מה שיעבר עליו, בבחינת "ממרחק תביא לחמה" לחמה דאורייתא, שאי אפשר לקבל עצות התורה והעבודה כי אם ממרחק דייקא, היינו שצריכין לידע שכל נקדה ונקדה טובה שהשם יתברך עוזר להאדם בגשמיות וברוחניות, הכל נמשך ובא ממרחק מאד מאד, כי לפי גשמיותו הוא רחוק מישועה מאד, כמו שכתוב: "רחוק מישועתי דברי שאגתי". אך רחמי יתברך רבים מאד ומביא לחמו ממרחק מאד מאד, וגם אחר שהביא לחמה של תורה שהוא ישועותו, עדין הוא רחוק מאד מאד, ורק זה הוא התקרבותו, כי ההתרחקות תכלית ההתקרבות, כי כשיודע שהוא רחוק מאד, הוא דייקא זוכה להתקרב אליו יתברך בתכלית ההתקרבות; ותכף שהוא סובר שכבר קרוב הוא אל השם יתברך, אז ידע שבודאי הוא רחוק מאד ממנו יתברך (מתוך לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן ה' - אותיות א' ב' ג' ד' ה' ו' לפי אוצר היראה - יראה ועבודה - צ'):

סיפור

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, מג המשך)
 ... פעם אחת באו לרבנו ז"ל איש ואשה שיתפלל עליהם עבור בנים. אמר להם רבנו ז"ל בזה הלשון: איהר וועט בא מיר געהאלפן ווערין צווישען טאג און נאכט [אתם תושעו אצלי בין יום ללילה] וזה האיש הנ"ל היה דר בכפר אחד סמוך לאומין, ופעם אחת אחר הסתלקות רבנו ז"ל בא האיש הנ"ל ואשתו לאומין, וכשהלכו משם היה בין השמשות, והלכו דרך ציונו הקדוש והתפללו שם בדמעות שלישי. וחזרו משם ונסעו לביתם, ונפקדו בשנה הזאת בבן זכר וקראו אותו נחמן על שם רבנו ז"ל. לאחר זמן כשנתגדל בנם נחמן, באותו זמן יצאה הגזרה של נעקריטין [לקיחת יהודים לצבא] על העולם, והבחור נחמן הנ"ל היה גם כן צריך לעמד להפריזו [לראיון התיצבות], וכשבא יתנו לעמד הלך מקדם על ציון הקדוש של רבנו ז"ל ובכה שם הרבה. וכשבאו אביו ואמו אצלו ספר להם שחלם לו שבא אליו אברך שצורתו כך וכך (והכירו שזה צורת רבינו ז"ל) ואמר לו הלא נקראת בשמי, לא תעבד אצלם. ונעשה לו נס ויצא צרעת על גופו ומזה יצא חפשי מעבודת הצבא, ולאחר זמן קצת נתרפא ונעשה בריא כמקדם.
 ... פעם אחת בא אחד מאנשי שלומנו (הוא ר' טעביע קריימר מטייוויצע) לרבנו ז"ל ודבר עמו רבנו ז"ל כי בודאי טוב לאדם להיות עני חס ושלום מלמות חס ושלום (כי כשלוקחין המעות מהאדם בודאי טוב יותר משלוקחין האדם מהמעות וכו'). כי האדם כשהוא חי יכול השם יתברך לתן לו כל טוב וכו' והאיש הנ"ל הסכים עם רבנו ז"ל. ורבנו ז"ל סיים אז אפלו נחמן נתן היה מרצה להיות עני ולא להיות מנח תחת צרור עפר. ונסע האיש הנ"ל לביתו ובדרך שמע שנשרף ביתו ורכושו והנפשות הצילו. וגם שמע שנחמן נתן נסע בדרך מפטערבורג עם שק מלא זהובים,

ופתאם נעשה לו לא טוב ולא הספיק לטע לעיר עד שנגוע בדרך ונקבר רחמנא לצלן, כי היה מסריח מאד וכו'. ואז ראה האיש הנ"ל הרוח הקדוש של רבנו ז"ל.

... כששמע הרב ר' נתן ז"ל מרבנו ז"ל שטוב שיהיה לכל אחד חדר מיוחד להתבודדות ולכל פרטי עבודת השם התחיל להתגעגע אחר זה. ועלה על דעתו לבנות לו איבער שטיבל (חדר עליה) וכו', וכמו שמובא גם בספר המדות שלדור בעליה טוב לעבודת הבורא. אבל מרב עניותו חשב כמה זמן שצריך לבלות על זה לקבל מעות ולבנות בנין, ואמר בזה הלשון ויפעל תורה און תפלה איך דארף צוא ליב דעם אנווערין [כמה תורה ותפלה צריך אני להפסיד בגלל זה]. ובכן לעת עתה מצא עצה להסתפק בזה שעשה לו מחצה בחדר שדר בו איבער גיצאמט, ובאלו הארבע אמות זכה לחבר כל ספר התפלות שהשאיר אחריו ברכה, ועם הזמן זכה לאיבער שטיבל כמה שנים קדם הסתלקותו זצ"ל.

שיחות

(מ"ר ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... המגיד מטיראנויצע הוא היה תלמיד הבעל-שם-טוב, הוא היה גאון וצדיק גדול מאד והוא היה יחיד מבין הצדיקים האמתיים שהוא בטל את עצמו לרבנו הקדוש, הוא היה היחיד בין הצדיקים הגדולים שהוא הכיר קצת את גדלת רבנו הקדוש והוא היה איש זקן והיה גאון, והוא אמר לרבנו: "אתה רבי! אתם הוא הרבי שלי!"

הוא אמר את זה באמת, לא רק שתם בפה, לא שתם דבור.

פעם אחת - זה כתוב ביחסי מוהר"ן, היה להמגיד

איזה עניין עמק מאד והיה קשה לו מאד, והוא

היה אצל כמה צדיקים גדולים, קדושים,

ושאל אותם על זה והם אמרו לו איזה

תשובה, אבל הוא לא היה שבע רצון.

והוא חשב שאולי הוא ישאל את רבנו.

אז הוא בא לרבנו ורבנו הקדוש אמר לו

תורה על מה שהוא היה קשה לו.

וכשהמגיד שמע מפי רבנו התורה הזו,

אז הוא ראה שזה לא שכל אנושי, זה

נורא מאד, הוא יצא מהכלים. והוא

חשב שתורה כזו אי אפשר להעלות על

הכתב...

אחר-כך בא רבי נתן וכתב את

התורה הזו, והמגיד מטיראנויצע הוא

ראה את התורה הזו בכתב, אז הוא אמר

לרבנו הקדוש: "אתם חֲדוּשׁ נורא מאד!" ככה

אמר המגיד מטיראנויצע לרבנו הקדוש. הוא ראה

שזה פלא נורא מאד, "אתם פלא גדול ונורא מאד!"

אז אמר לו רבנו: "חֲדוּשׁ כמני... עדיין לא היה בעולם!"

אחרי שחזר רבנו הקדוש מארץ ישראל היה שבת, והוא אמר תורה לביל שבת וגם-כן בסעודה שלישית במנחה הוא אמר התורה הזו: 'כי תעבר במים אֶתְךָ אֲנִי (לקוטי מוהר"ן א' - תורה ע"ג).

בהתורה הזו רבנו הקדוש מדבר מעניין תפלה לשמה. תפלה לשמה - כשזוכים לקשר המחשבה להדבור, כל דבור שיוצא מהתפלה, צריך להיות כל המחשבה - לא לפגם, לא לחשב איזה עניין אפלו דבר בעלמא. רק המחשבה היתה קשורה אל הדבור, למה שמוציא מפיו.

אני שמעתי שהסבא של רבנו, רבי נחמן מהורדנקר, הוא נסע לארץ

ישראל ועל הדרך לאיסטנבול הוא לקח אשה ספרדיה.

אוי אוי, היא היתה צדקת גדולה, היה לה זכיה שרבי נחמן מהורדנקר

היה בעלה, רבי נחמן מהורדנקר הוא היה תלמיד קדוש של הבעל-שם-

טוב.

איך בא רבי נחמן מהורדנקר לארץ ישראל והיה נסים ונפלאות כאלה

שלא היה מעולם שמוזבא רבי נחמן, רבי נחמן בן שמחה. הוא בא

לאיסטנבול ונשא אשה ומוזבא נולד רבנו נחמן. נחמן הורידנקר היה הסבא

של רבנו הקדוש וצפורה היה האמא של רבנו והיא הביאה את רבנו רבי

נחמן...

רבי נחמן מהורדנקר הוא היה בארץ ישראל וגם רבנו הקדוש היה

בארץ ישראל. הבעל-שם-טוב רצה להיות בארץ ישראל ולא היה, אני

הייתי בארץ ישראל.

רבנו הקדוש זכה לבוא לארץ ישראל ואמר: "הבעל-שם-טוב לא זכה;

אני זכיתי לארץ ישראל". רבנו הקדוש אמר: "כל ישראל צריכים לבוא

לגור בארץ ישראל!" עכשיו רואים שהצרפתים וכל העולם נוסעים לארץ ישראל.

כשרבנו הקדוש היה בארץ ישראל הוא היה בטבריה והיה על הציון הקדוש של זקנו רבי נחמן הורידנקר. יש ציון אחד ארץ על שם רבי יעקב שמשון משפטובסקא והסבא של רבנו נחמן. הציון בטבריה, הוא נפטר בטבריה.

כשרבנו הקדוש היה בארץ ישראל היה מלחמות של נפוליון. נפוליון היה רוצה להרג את כל היהודים, ורבנו הקדוש דבר אֶתּוֹ, עם נפוליון, איזה דבורים... (ההמשך יבוא)

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - גאווה וענוה, כב-כג)

• סגלה להנצל מגדלות לכבד את הימים טובים ולקבלם בשמחה ובהרחבת-הלב כפי יכלתו.

• התקרבות להצדיק האמתי מבטל הגדלות. על-כן זה סימן, אם הוא מקשר לצדיק באמת, אז יש לו שפלות.

• ... רבנו של עולם, אתה ידעת גדל רחוקי מענוה אמתיית, "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי". ובעוונותי הרבים, איני יודע כלל מהו ענוה אמתיית, כי ענוה גדולה מהכל. רחם עלי בעל הרחמים, וזכני לקדשת יום טוב באמת, עד שאזכה על-ידי-זה לידע ולהכיר היטב מעלת גדלת הצדיקים האמתיים, עד שאתבטל נגדם בתכלית הבטול,

ועל-ידי-זה יתבטל ממילא ממני כל מיני גאוות וגבהות וגדלות וגסות ופניות מכל מה שהפה יכל לדבר

והלב לחשב, עד שאזכה לענוה אמתיית

כרצונך הטוב באמת (לקוטי תפילות - מתוך תפילה צט)

(ספר אפי הנחל ב' - פב-פג)

מכתב

ידיד לבי,

המושל בגנזי המדע והחכמה עלאה דעלאה על כל עלאין שגלה רבנו הנחל נובע החכם האמת אב החכמים שהיו ושיהיו, אשר בחכמתו הנוראה יכבש כל העולם ויוציאם מחשך לאור ויאיר בלבם אור ה'.

אחי חביבי, לבי ונשמתי, הקדוש ברוך הוא נתן לו וכו'... כדי שירחם על ישראל,

להמשיכם אל המנהיג והמלך האמת הנורא של דורותינו האלה, הנחל נובע, השליט בחכמת ה' על

כל באי עולם, להוציאם מהחשך והירידה העמקה ולהאיר בלבם אור ה', שכלם יכירו וידעו את ה' עין בעין.

לכבוד מחמד עיני, אשר לגדל גדלת רוממות נשמתו זכה לכנס בשערי החכמה והמדע דקדשה ולחפש ולמצא הצדיק האמת שהוא שרש נשמת משיח, שמשבר ומבטל הדעת של חכמת הטבע, ומגלה ומאיר הדעת של אמונת ההשגחה, למעלה מן הטבע. שלומות וברכות רבות לאורך ימים.

שוש אישי בישועת ה' וחסדיו העצומים שנשאך ה', אולם לא ירום לבבו מאחיו, ויזכה לעבד עבודתו ולהתנהג בסבלנות בישר צדק ומשפט ומישרים עם הבנה והנהגה טובה ישרה וסבלנות. בחייו תבנה ציון וירושלים בגאולה האמיתית התלויה רק בהתגלות אור הצדיק הנסתר והנעלם בתכלית ההעלמה וההסתרה.

אחינו בית ישראל

תרמו נא בעיני יפה למען העלון...

מערכת 050-6754970 / 02-5829086 / 054-8484486

ת.ד. 27100 ירושלים / 91270 / שידוכי מצוה 02-5824048 (רק 13-16:00)

תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבון מ' 89-2255-7

בקשו את העלון שלכם בכתובת: SHABAT.BRESLEV@gmail.com